

Standardy kształcenia psychologów

Redakcja naukowa:

**Anna Brzezińska
Jerzy Brzeziński
Andrzej Eliasz**

WYDAWNICTWO NAUKOWE UAM

SZKOŁA WYŻSZA PSYCHOLOGII SPOŁECZNEJ W WARSZAWIE
UNIwersytet im. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU
SERIA PSYCHOLOGIA I PEDAGOGIKA NR 113

STANDARDY KSZTAŁCENIA PSYCHOLOGÓW

PROGRAMY KSZTAŁCENIA W BLOKU PODSTAWOWYM

Redakcja naukowa:

ANNA BRZEZIŃSKA
JERZY BRZEZIŃSKI
ANDRZEJ ELIASZ

POZNAŃ 2000

ABSTRACT. Brzezińska Anna, Brzeziński Jerzy, Eliasz Andrzej (eds). *Standardy kształcenia psychologów. Programy kształcenia w bloku podstawowym* [Standards of Education of Psychologists: Teaching Syllabi in the Basic Block]. Adam Mickiewicz University Press. Poznań 2000. Seria Psychologia i Pedagogika nr 113. Pp. 266. ISBN 83-232-1051-9. ISSN 0083-4254.

Standardy kształcenia psychologów: programy kształcenia w bloku podstawowym is an outcome of a conference that took place at Jadwisin on 21-23 September 1998. At this conference, specialists from various universities and schools of higher education, teaching at five-year M.A. studies in psychology, presented their author syllabi for the 1st, 2nd and 3rd year of psychology. This is an obligatory set which gives all students – no matter which university they attend – the fundamental psychological knowledge in its main disciplines, namely history of psychological thought, methodology of psychological research, general psychology (cognitive processes, emotion sand motivation, personality, individual differences), life-span developmental psychology and social psychology. These subjects, sometimes named differently, are taught during varying number of hours and the forms of education differ, but they always respect the so called "minimum syllabus" as set by the Rada Główna Szkolnictwa Wyższego [The Main Council of Higher Education]. Authors of syllabi, found in this volume, present their own (author) approach to a given discipline, which can be seen in the contents taught and in the literature on the subject suggested to students. Analysis of all the syllabi found in the book indicates an unusual abundance of knowledge which is offered by modern psychology. It also shows how varied may these choices and theoretical approaches of their authors and executors be. In the volume are also found syllabi of optional subjects, offered to students at some schools as early as the 1st-3rd years of studies. These are the syllabi of *Psychologia ekologiczna* [Ecological psychology], *Psychologia środowiskowa* [Environmental psychology], *Psychologia polityczna* [Political psychology] and *Psychologia ekonomiczna* [Economic psychology]. The aim of the book is not only to disseminate syllabi for teaching students, but also to invite for discussion all those who deal with education of future psychologists.

Anna Brzezińska, Jerzy Brzeziński, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Instytut Psychologii, ul. Szamotulska 17, 60-043 Poznań, Polska-Poland.

Andrzej Eliasz, Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej, ul. Podleśna 61, 01-673 Warszawa, Polska-Poland.

Recenzent: prof. dr hab. Zbigniew Kwieciński

Wydanie publikacji dofinansowane przez Komitet Badań Naukowych

© Copyright by Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań 2000

Okładkę projektowała: Ewa Wąsowska

Redaktor: Elżbieta Piechorowska

Redaktor techniczny: Dorota Borowiak

Przygotowanie tekstów do łamania: Piotr Jarząbek

ISBN 83-232-1051-9

ISSN 0083-4254

WYDAWNICTWO NAUKOWE UNIWERSYTETU IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU
www.amu.edu.pl/wydawnictwo; e-mail: press@amu.edu.pl

Wydanie I. Nakład 500 egz. Ark. wyd. 18,75. Ark. druk. 16,75. Papier offset., kl. III, 80 g, 70 × 100.
Podpisano do druku i druku ukončeno w lipcu 2000 r.

POZNAŃSKA DRUKARNIA NAUKOWA
POZNAŃ, UL. HEWELIUSZA 40

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie: jak dobrze kształcić psychologów (ANNA BRZEZIŃSKA, JERZY BRZEZIŃSKI, ANDRZEJ ELIASZ)	7
Wprowadzenie do psychologii (HELENA SĘK, TOMASZ CZUB, BŁAŻEJ SMYKOWSKI)	15
Wprowadzenie do psychologii (EDWARD NĘCKA)	21
Historia myśli psychologicznej (RYSZARD STACHOWSKI)	27
Historia myśli psychologicznej (KRZYSZTOF KRZYŻEWSKI)	31
Metodologia badań psychologicznych (JERZY BRZEZIŃSKI, MARZENNA ZAKRZEWSKA)	37
Metodologia ze statystyką (GRZEGORZ SĘDEK)	53
Podstawy diagnozy psychologicznej (ELŻBIETA HORNOWSKA, MICHAŁ STASIĄKIEWICZ, ANNA SUCHAŃSKA)	59
Diagnoza psychologiczna (Czesław S. NOSAL)	71
Psychometria (Elżbieta Horowska)	75
Podstawy psychometrii z elementami diagnostyki psychologicznej (BOGDAN ZAWADZKI)	79
Wprowadzenie do psychofizjologii (TYTUS SOSNOWSKI)	89
Neuronauka (TADEUSZ MAREK)	93
Psychologia ogólna: procesy poznawcze (ANDRZEJ FALKOWSKI)	97
Psychologia ogólna: procesy poznawcze (EDWARD NĘCKA)	109
Psychologia ogólna: procesy poznawcze (AUGUSTYN BAŃKA)	115
Psychologia ogólna: emocje, motywacja (MARIA JARYMOWICZ, DOROTA RUTKOWSKA)	123
Psychologia ogólna: emocje, motywacja (DARIUSZ DOLIŃSKI)	135
Psychologia ogólna: osobowość (KAZIMIERZ OBUCHOWSKI)	139
Psychologia ogólna: osobowość (WŁADYSŁAW JACEK PALUCHOWSKI)	143
Psychologia ogólna: osobowość (MIROSLAW KOFTA)	147
Psychologia ogólna: różnice indywidualne (Czesław S. NOSAL)	153
Psychologia ogólna: różnice indywidualne (JAN STRELAU)	159

Psychologia ogólna: różnice indywidualne (WŁODZIMIERZ ONISZCZENKO)	167
Psychologia rozwoju człowieka w cyklu życia (ANNA BRZEZIŃSKA, BŁAŻEJ SMYKOWSKI)	171
Psychologia rozwoju człowieka (MARIJA KIELAR-TURSKA, MARIAN OLENIK z zespołem: MARTA BIAŁĘCKA-PIKUL, DOROTA CZYŻOWSKA, EWA GURBA, ANNA KOŁODZIEJCZYK, MARIA KUJAWA, MARIA LIGĘZA, BARBARA SZMIGIELSKA-SIUTA)	197
Psychologia społeczna (BOGDAN WOJCISZKE)	211
Wstęp do psychologii społecznej (KRYSZTyna SKARŻYŃSKA)	219
Psychologia społeczna (STANISŁAW KOWALIK)	231
Psychologia ekologiczna (ANDRZEJ ELIASZ)	241
Psychologia środowiskowa (AUGUSTYN BAŃKA)	245
Psychologia polityczna (KRYSZTyna SKARŻYŃSKA)	251
Psychologia ekonomiczna (ANDRZEJ FALKOWSKI)	255
Psychologia ekonomiczna (TADEUSZ TYSZKA)	263